

Η
ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
ΜΟΝΟΜΕΛΕΣ ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στις 07 Ιουλίου 2022 με την εξής σύνθεση: Χρυσάνθη Χαραλαμποπούλου, δυνάμει της με αριθμ. 1256/2022 Πράξης Μονομελούς Κλιμακίου της ΕΑΔΗΣΥ.

Για να εξετάσει σε συμμόρφωση με την υπ' αριθμ. 15/2022 Απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Τριπόλεως, την, από 09.07.2021, Προδικαστική Προσφυγή με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) - ΕΑΔΗΣΥ 1374/12.07.2021 της προσφεύγουσας με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...», νομίμως εκπροσωπούμενης.

Κατά της Περιφέρειας ... (εφεξής αναθέτουσα αρχή), όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Της παρεμβαίνουσας επιχείρησης με την επωνυμία «...».

Με την ανωτέρω Προδικαστική Προσφυγή η προσφεύγουσα επιδιώκει, όπως ακυρωθεί η υπ' αριθμ. 907/28.06.2021 Απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της αναθέτουσας αρχής — κατ' αποδοχή των από 01.04.2022 και 13.05.2021 Πρακτικών Αξιολόγησης των δικαιολογητικών συμμετοχής, των τεχνικών και των οικονομικών προσφορών, αντίστοιχα, της Επιτροπής Διενέργειας και Αξιολόγησης Αποτελεσμάτων Διαγωνισμού — η οποία εκδόθηκε στο πλαίσιο του δημόσιου ανοικτού ηλεκτρονικού Διαγωνισμού με τίτλο: «Ανάθεση υπηρεσιών καθαρισμού κτιρίων στέγασσης των Υπηρεσιών της Π.Ε. ..., της Α/θμιας Εκπ/σης ..., της Β/θμιας Εκπ/σης ... και του Κ.Ε.Σ.Υ. ... για χρονικό διάστημα 20 μηνών», (CPV): [...] - Υπηρεσίες καθαρισμού, προϋπολογισμού 80.645,16€ μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α 24%, με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη

Αριθμός απόφασης : Σ1009 /2022

προσφορά βάσει τιμής (με αρ. ... Διακήρυξη, Συστημικός αριθμός Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ: ...).

Με την Παρέμβαση, η παρεμβαίνουσα ζητεί, όπως απορριφθεί καθολοκληριάν η Προδικαστική Προσφυγή της προσφεύγουσας και όπως διατηρηθεί η ισχύς της προσβαλλόμενης πράξης, με την οποία έγινε αποδεκτή η υποβληθείσα οικονομική προσφορά της και αναδείχθηκε προσωρινός μειοδότης του υπόψη Διαγωνισμού.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της Προδικαστικής Προσφυγής προκύπτει πως έχει προσκομιστεί, ελεγχθεί και δεσμευτεί το υπ' αριθμ. ... ποσού εξακοσίων ευρώ 600,00€ αναλογούν Παράβολο υπέρ Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τα άρθρα 363 παρ. 1 του Ν. 4412/2016 (Α' 147) και 5 παρ. 1 του Π.Δ. 39/2017 «Κανονισμός Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών ενώπιον της ΑΕΠΠ» (Α' 64) (εφεξής Κανονισμός).

2. Επειδή, η προσφεύγουσα άσκησε την, από 09.07.2021, Προδικαστική Προσφυγή της, με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης ΕΑΔΗΣΥ 1374/12.07.2021, με χρήση του τυποποιημένου εντύπου της Αρχής, όπως προβλέπεται από τα άρθρα 362 παρ. 2 του Ν. 4412/2016 και 8 παρ. 2 του Κανονισμού.

3. Επειδή, η ως άνω Προδικαστική Προσφυγή στρέφεται κατά πράξης που εκδόθηκε στο πλαίσιο δημόσιου, ανοικτού, ηλεκτρονικού Διαγωνισμού, συνολικού προϋπολογισμού 80.645,16€ μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α 24%, ανώτερου του ορίου που θεσπίζεται στο άρθρο 345 του Ν. 4412/2016 για την καθ' ύλη αρμοδιότητα της Αρχής, ενώ επιπλέον θεμελιώνεται και η κατά χρόνο αρμοδιότητά της, όπως απαιτείται από τις μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 379 παρ. 7 του Ν. 4412/2016, τροποποιηθείσας της διάταξης, δυνάμει του άρθρου 43 παρ. 4 του Ν. 4487/2017 (Α' 116), δεδομένου ότι η αντίστοιχη διαγωνιστική διαδικασία εκκίνησε μετά τις 26.06.2017.

4. Επειδή, η προσβαλλόμενη, υπ' αριθμ. 907/2021 Απόφαση της Ο.Ε της αναθέτουσας αρχής, με Θέμα 3ο: «Έγκριση πρακτικών (Α & Β) επιτροπής αξιολόγησης προσφορών διαγωνισμού για την.(απ:...)», αναρτήθηκε στον διαδικτυακό τόπο του επίμαχου Διαγωνισμού (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ) στις 02.07.2021.

5. Επειδή, η προσφεύγουσα, που υπέβαλε την με αριθμό 212288 Προσφορά στον εν θέματι Διαγωνισμό, η οποία έγινε δεκτή (2^η σε σειρά κατάταξης) με την προσβαλλόμενη Απόφαση της αναθέτουσας αρχής, θεμελιώνει άμεσο, ενεστώς και προσωπικό έννομο συμφέρον για την άσκηση της εξεταζόμενης Προδικαστικής Προσφυγής. Το δε έννομο συμφέρον της για την άσκηση της ως άνω Προδικαστικής Προσφυγής, θεμελιώνεται εν προκειμένω στη ζημία της από τυχόν παράνομη συμμετοχή τρίτων στον υπόψη Διαγωνισμό και στο επιδιωκόμενο όφελος από την απόρριψη της προσφοράς τους (ΕΑ 1216/2006, ΕΑ 512/2002, 517/2001 κλπ). Πιο συγκεκριμένα, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι υφίσταται δυσχερώς επανορθώσιμη βλάβη, σύμφωνα με το άρθρο 360 παρ. 1 του Ν. 4412/2016, καθόσον με την υπ' αριθμ. 907/2021 Απόφαση της Ο.Ε της αναθέτουσας αρχής, μη νομίμως έγινε δεκτή η Προσφορά της επιχείρησης «...», διότι υπολείπεται του νόμιμου εργατικού κόστους και των νόμιμων κρατήσεων και διότι υπέβαλε την οικονομική της προσφορά, κατά παράβαση του Υποδείγματος του Παραρτήματος ΙΙΙ.

Όπως ειδικότερα υποστηρίζει η προσφεύγουσα: *«ΙΙΙ. ΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΒΑΣΗ Α. Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ «...» ΥΠΟΛΕΙΠΕΤΑΙ ΤΟΥ ΝΟΜΙΜΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ*

1. Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 68 παρ. 1 του Ν. 3863/2010, καθίσταται σαφές ότι ο ανάδοχος, όπως είναι εύλογο, υποχρεούται να τηρεί απαρέγκλιτα τις διατάξεις της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας και να καταβάλει στο απασχολούμενο προσωπικό το σύνολο των αποδοχών που δικαιούται, πλέον των αναλογουσών ασφαλιστικών εισφορών, να παρέχει τις νόμιμες άδειες και γενικά να συμμορφώνεται προς τις υποχρεώσεις του, ως εργοδότης, έναντι των υπαλλήλων του. Περαιτέρω, σύμφωνα με την αρχή της νομιμότητας, που διέπει το σύνολο της διοικητικής δράσης, κάθε διακήρυξη δημόσιου διαγωνισμού πρέπει, ακόμη κι αν ελλείπει σχετική ρήτρα, να ερμηνεύεται ως

Αριθμός απόφασης : Σ1009 /2022

επιβάλλουσα στους διαγωνιζόμενους να τηρούν, κατά τη διαμόρφωση της προσφοράς τους, τις κείμενες διατάξεις, μεταξύ των οποίων προέχουσα θέση έχουν οι διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας περί της κατώτατης νόμιμης αμοιβής της εργασίας και της νομοθεσίας περί κοινωνικής ασφάλισης. Η διαμόρφωση προσφοράς από διαγωνιζόμενο κάτω από το ελάχιστο, κατά το νόμο, εργατικό κόστος, δεν παραβιάζει μόνο την αρχή της νομιμότητας της διοικητικής δράσης, αλλά δημιουργεί συνθήκες αθέμιτου ανταγωνισμού και αντιτίθεται στις αρχές της ισότητας των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας της διαδικασίας (βλ. σχετικά ΕΑΣΤΕ 840/2008, 791/2008), αφού οδηγεί σε μειονεκτική θέση τους υπόλοιπους διαγωνιζόμενους, οι οποίοι διαμορφώνουν την προσφορά τους σεβόμενοι τις απαιτήσεις του νόμου και της διακήρυξης, ως προς ό,τι αφορά τους όρους αμοιβής και ασφάλισης του απασχολούμενου προσωπικού.

Έχει κριθεί ότι είναι απορριπτέα, ως προφανώς ζημιογόνος, οικονομική προσφορά η οποία υπολείπεται του ελάχιστου κόστους μισθοδοσίας του προσωπικού που θα απασχοληθεί με την παροχή των ζητούμενων υπηρεσιών, όπως το κόστος αυτό προσδιορίζεται από την ισχύουσα νομοθεσία και τις συναφείς συλλογικές συμβάσεις εργασίας, με βάση τις οποίες πρέπει να ερμηνεύεται η διακήρυξη του διαγωνισμού (βλ. σχετικά ΕΑΣΤΕ 135/2011, 136/2011, 1122/2010, 1255/2009, 1344/2008, 1090/2006, 4058/2001, 805/2001). Υπό αυτή την έννοια, δεν μπορεί να υποβληθεί παραδεκτή προσφορά από διαγωνιζόμενο, εφόσον, κατά το οικονομικό σκέλος, δεν έχουν ληφθεί υπόψη, κατά τον υπολογισμό του ελάχιστου κόστους παροχής των ζητούμενων υπηρεσιών, οι αμοιβές του προσωπικού, όπως αυτές ίσχυαν κατά το χρόνο λήξης της προθεσμίας υποβολής των προσφορών, με βάση την οικεία συλλογική σύμβαση εργασίας (βλ. σχετικά ΕΑΣΤΕ 134/2011, 873/2010, 628/2010). Συνεπώς, η ελάχιστη αφετηρία για τον υπολογισμό της προσφερόμενης τιμής δεν μπορεί να υπολείπεται του ελάχιστου νόμιμου εργοδοτικού κόστους, όπως αυτό διαμορφώνεται με την εν λόγω συλλογική ρύθμιση και τις λοιπές εφαρμοστέες διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας.

Στην προαναφερόμενη διακήρυξη, άρθρο «1.7 Αρχές εφαρμοζόμενες στη διαδικασία σύναψης», σελ. 7, αναγράφεται: «Οι οικονομικοί φορείς δεσμεύονται ότι: α) τηρούν και θα εξακολουθήσουν να τηρούν κατά την

Αριθμός απόφασης : Σ1009 /2022

εκτέλεση της σύμβασης, εφόσον επιλεγούν, τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τις διατάξεις της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας, που έχουν θεσπιστεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου, οι οποίες απαριθμούνται στο Παράρτημα Χ του Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016. Η τήρηση των εν λόγω υποχρεώσεων ελέγχεται και βεβαιώνεται από τα όργανα που επιβλέπουν την εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων και τις αρμόδιες δημόσιες αρχές και υπηρεσίες που ενεργούν εντός των ορίων της ευθύνης και της αρμοδιότητάς τους, [...]» Τέλος, στο Παράρτημα Ι «Αναλυτική περιγραφή φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της σύμβασης», στη σελίδα 35, δηλώνεται:

ΧΩΡΟΙ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ ΩΦΕΛΙΜΟ ΕΜΒΑΔΟΝ σε τ.μ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟ
ΩΡΑΡΙΟ ΑΤΟΜΑ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ

Κτίριο Α & Β (διάφορες Υπηρεσίες) Παραλιακή οδός 2.659 14:30-
19:30 Άτομα 4 3 φορές/εβδομάδα (Δευτέρα - Τετάρτη - Παρασκευή)

Κτίριο Γ (Δ/ση Δημ. Υγείας & Κοιν. Μέριμνας) ..., ... 341,86 14:30-16:30
Άτομα 2 2 φορές/εβδομάδα (Τρίτη-Πέμπτη)

Κτίριο Δ' (Δ/ση Μεταφορών Επικοινωνιών & ΚΤΕΟ) Παραλιακή οδός ...
250,00 14:30-16:30 Άτομα 2 2 φορές/εβδομάδα (Τρίτη-Πέμπτη)

Κτίριο Ε' (ΚΕΣΥ) .....,... 250,00 14:30-16:30 Άτομα 1 2 φορές/εβδομάδα (Τρίτη-
Πέμπτη)

Κτίριο ΣΤ' (...) .....,... 60,00 14:30 15:30 Άτομα 12 φορές/εβδομάδα (Δευτέρα-
Τετάρτη)

Κτίριο Ζ' (Υπηρεσίες ...) Οδός ... 47,55 14:30-15:30 Άτομα 1 2
φορές/εβδομάδα (Τρίτη-Πέμπτη)

Κτίριο Η' (Δ/σεις Α/θμιας & Β/θμιας Εκπαίδευσης) ...-... 695.42 14:30-
19:30 Άτομα 2 3 φορές/εβδομάδα (Δευτέρα-Τετάρτη- Παρασκευή)

ΣΥΝΟΛΟ ΤΜ 4.167,83

Από τον ανωτέρω πίνακα προκύπτει ότι οι ώρες εργασίας που αφορούν σε όλη τη διάρκεια της σύμβασης είναι 9,918 (παρατίθεται ανάλυση στη σελίδα 12 της παρούσης). Το εργατικό κόστος, με βάση την οικεία συλλογική σύμβαση εργασίας (Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. 2018, Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. 2020 και το ΦΕΚ 173Β/30-01-2019 της Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης), των παραπάνω ωρών υπολογίζεται: Για έναν εργατοτεχνίτη-καθαριστή με

Αριθμός απόφασης : Σ1009 /2022

οκτάωρη ημερήσια απασχόληση (5 ημέρες ανά εβδομάδα) το ημερομίσθιο ανέρχεται στα 29,04€. Δεδομένου ότι οι εργάσιμες ημέρες έναν εργατοτεχνίτη - καθαριστή είναι 26 για έκαστο μήνα, ανά έτος ένας εργαζόμενος οκτάωρης απασχόλησης με πενθήμερη εργασία απασχολείται 261 ημέρες (365 ημέρες - (52 Σάββατα - 52 Κυριακές). Για τις παραπάνω θέσεις εργασίας που ζητούνται από τη διακήρυξη, η απασχόληση των εργατοτεχνιτών είναι μικρότερη από 30 ώρες την εβδομάδα και δεν αποτελεί πλήρης απασχόληση. Σύμφωνα με την εγκύκλιο του 1ΚΑ 27/20.3.2012 με θέμα «Βαριές και ανθυγιεινές εργασίες», η οποία τέθηκε σε ισχύ από 1.1.2012, πλήρης θεωρείται η απασχόληση όταν καταβάλλεται στον εργαζόμενο το σύνολο των αποδοχών που προβλέπονται από την οικεία συλλογική Σύμβαση εργασίας ή όταν διαρκεί τουλάχιστον 30 ώρες κάθε εβδομάδα. Σχετικά με την έννοια του όρου «πλήρης απασχόληση», έχει γίνει δεκτό με την εγκύκλιο 182/1985 ότι η απασχόληση θα πρέπει να διαρκεί από πέντε (5) ώρες την ημέρα και πάνω ή τριάντα (30) ώρες την εβδομάδα. Διευκρινίζεται δε ότι, όταν πρόκειται για πέντε (5) ημέρες απασχόληση την εβδομάδα, αυτή θα πρέπει να παρέχεται επί έξι (6) ώρες την ημέρα, ώστε να συμπληρώνονται τουλάχιστον τριάντα (30) ώρες την εβδομάδα. Συνεπώς, για τους συγκεκριμένους υπαλλήλους της προαναφερόμενης διακήρυξης, οι εργοδοτικές εισφορές που θα υπολογιστούν είναι σε ποσοστό 23,02%, δηλαδή μεικτά έτημα. Οπότε:

- Ετησίως, υπολογίζουμε για τον εργατοτεχνίτη-καθαριστή 26 ημερομίσθια μηνιαίως, επομένως προκύπτει: $29,04\text{€} \times 26 \text{ ημέρες} \times 12 \text{ μήνες} = 9.060,48\text{€}$.
- Οι ασφαλιστικές εισφορές που αναλογούν στο παραπάνω ποσό είναι ετησίως: $9.060,48\text{€} \times 23,02\% = 2.085,72\text{€}$. Οπότε, το σύνολο των ετήσιων αποδοχών είναι: $9.060,48\text{€} + 2.085,72\text{€} = 11.146,20\text{€}$.
- Το δώρο Χριστουγέννων υπολογίζεται ως 25 ημερομίσθια προσαυξημένα κατά 0,04166, δηλαδή : $25 \text{ ημερομίσθια} \times 29,04\text{€} \times 1,04166 = 756,25\text{€}$,
- Στο δώρο Χριστουγέννων υπολογίζουμε ασφαλιστικές εισφορές: $756,25\text{€} \times 23,02\% = 174,09\text{€}$. Οπότε, το συνολικό κόστος του δώρου Χριστουγέννων είναι: $756,25\text{€} + 174,09\text{€} = 930,34\text{€}$.
- Το δώρο Πάσχα υπολογίζεται ως 15 ημερομίσθια προσαυξημένα κατά 0,04166, δηλαδή: $15 \times 29,04\text{€} \times 1,04166 = 453,75\text{€}$.

Αριθμός απόφασης : Σ1009 /2022

- Στο δώρο Πάσχα υπολογίζουμε ασφαλιστικές εισφορές : $453,75\text{€} \times 23,02\% = 104,45\text{€}$. Οπότε, το συνολικό κόστος του δώρου Πάσχα είναι: $453,75\text{€} + 104,45\text{€} = 558,20\text{€}$.
  - Το επίδομα αδείας υπολογίζεται ως 13 ημερομίσθια, δηλαδή: $13 \times 29,04\text{€} = 377,52\text{€}$.
  - Στο επίδομα αδείας υπολογίζουμε ασφαλιστικές εισφορές : $377,52\text{€} \times 23,02\% = 86,91\text{€}$. Οπότε, το συνολικό κόστος του επιδόματος αδείας είναι: $377,52\text{€} + 86,91\text{€} = 464,43\text{€}$.
  - Ο αντικαταστάτης δικαιούται 24 ημερομίσθια για 20 ημέρες αδείας. Αντίστοιχα με τον πιο πάνω εργατοτεχνίτη καθαριστή, υπολογίζουμε και το κόστος του αντικαταστάτη για αυτές τις ημέρες. Οι αποδοχές του μαζί με τα δώρα Χριστουγέννων και Πάσχα ανέρχονται σε $(9.060,48\text{€} + 756,25\text{€} + 453,75\text{€}) / (26 \text{ ημέρες} \times 12 \text{ μήνες} = 312) \text{ ημέρες ετησίως} \times 24 \text{ ημέρες αντικατάστασης} = 790,04\text{€}$.
  - Επί των αποδοχών και των δώρων του αντικαταστάτη υπολογίζουμε τις ασφαλιστικές εισφορές: $790,04\text{€} \times 23,02\% = 181,93\text{€}$. Οπότε, το συνολικό κόστος των αποδοχών και των δώρων του αντικαταστάτη είναι: $790,32\text{€} + 181,93\text{€} = 972,25\text{€}$.
  - Το επίδομα αδείας του αντικαταστάτη αντιστοιχεί σε 2 ημερομίσθια άρα : $2 \times 29,04\text{€} = 58,08\text{€}$.
  - Επί του επιδόματος αδείας του αντικαταστάτη υπολογίζουμε τις εισφορές: $58,08\text{€} \times 23,02\% = 13,37\text{€}$. Οπότε, το συνολικό κόστος του επιδόματος αδείας του αντικαταστάτη είναι: $58,08\text{€} + 13,37\text{€} = 71,45\text{€}$.
  - Επίσης, ο αντικαταστάτης θα λάβει ως αποζημίωση αδείας 2 ημερομίσθια τα οποία όμως δεν έχουν εισφορές: $2 \times 29,04\text{€} = 58,08\text{€}$.
  - Επί της αποζημίωσης αδείας του αντικαταστάτη υπολογίζουμε τις εισφορές: $58,08\text{€} \times 23,02\% = 13,37\text{€}$.
- Στο παραπάνω σύνολο μικτών αποδοχών ετησίως, ήτοι (1) + (2) + (3) + (4) + (5) + (6) + (7) = 11.554,19€ (8) υπολογίζουμε εργοδοτικές εισφορές 23,02% = 2.659,77€ (9) και το σύνολο του εργατικού κόστους διαμορφώνεται ετησίως στα 14.213,96€.
- Ετησίως, οι ημέρες απασχόλησης είναι 261 (365ημέρες ~ 52 Σάββατα - 52 Κυριακές), στις οποίες αντιστοιχούν 261 ημέρες $\times$ 8 ώρες/ημέρα = 2.088 ώρες εργασίας. Επομένως, οι μικτές αποδοχές της μίας εργατοώρας

Αριθμός απόφασης : Σ1009 /2022

υπολογίζονται (8) 11.554,19€ / 2.088 ώρες εργασίας ετησίως = 5,54€ ανά εργατοώρα και αναλογούν στο παραπάνω ποσό εργοδοτικές εισφορές ύψους 23,02%.

- Στο Παράρτημα Ι «Αναλυτική περιγραφή φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της σύμβασης», και στη σελίδα 35, δηλώνονται οι ώρες εργασίας που αφορούν σε όλη τη διάρκεια της σύμβασης. Από τον υπολογισμό των ημερών παροχής υπηρεσιών καθαριότητας ανά κτίριο για το χρονικό διάστημα από 01/08/2021 και για 20 μήνες προκύπτει το εξής:

ΑΤΟΜΑ	ΩΡΕΣ	ΜΕΡΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΩΡΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΚΤΙΡΙΟ Α&Β	4	5	261	5220
ΚΤΙΡΙΟ Γ	2	2	174	696
ΚΤΙΡΙΟ Δ	2	2	174	696
ΚΤΙΡΙΟ Ε	1	2	174	348
ΚΤΙΡΙΟ ΣΤ	1	1	174	174
ΚΤΙΡΙΟ Ζ	1	1	174	174
ΚΤΙΡΙΟ Η	2	5	261	2610
Σύνολο		9918		

Οι μικτές αποδοχές που αναλογούν στις απαιτούμενες ώρες υπολογίζονται 9.918 χ 5,54€ = 54.945,72€ και οι εργοδοτικές εισφορές που αντιστοιχούν υπολογίζονται 54.945,72€χ 23,02%= 12.648,50€

Η επιχείρηση ... στην οικονομική προσφορά που υπέβαλλε και στο έντυπο της οικονομικής προσφοράς της (ηλεκτρονικό αρχείο «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ», σελ. 3-4), δηλώνει στο πεδίο «Ύψος προ υπολογιζόμενου ποσού που αφορά τις πόσης φύσεως νόμιμες μικτές αποδοχές (καθαρές αμοιβές + εισφορές εργαζομένου) για το σύνολο των εργαζομένων» ότι το σύνολο των μικτών αποδοχών που αφορούν στις 9.918 ώρες είναι 51.168,85€, το οποίο υπολείπεται των νόμιμων μικτών αποδοχών κατά 3.776,87€, και στο πεδίο «Ύψος ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισμένα ποσά για το σύνολο των εργαζομένων» ότι το σύνολο των εργοδοτικών εισφορών των παραπάνω ωρών είναι 11.779,06€, το οποίο υπολείπεται των νόμιμων εργοδοτικών εισφορών κατά 869,44€. Συνεπώς, το συνολικό εργατικό κόστος που υπολογίζει η επιχείρηση ... στην οικονομική της προσφορά υπολείπεται του ελάχιστου νόμιμου εργατικού κόστους κατά 4.646,31€. Ο υπολογισμός της επιχείρησης ... κρίνεται απορριπτέος για τον

λόγο ότι υπολείπεται του ελάχιστου κόστους μισθοδοσίας και ασφάλισης των εργαζομένων που θα απασχοληθούν με την παροχή των επίμαχων υπηρεσιών, όπως το κόστος αυτό υπολογίζεται, βάσει των όρων της οικείας Διακήρυξης και των κείμενων διατάξεων εργατικής νομοθεσίας. Σύμφωνα με την αρχή της νομιμότητας, που διέπει το σύνολο της διοικητικής δράσης, κάθε διακήρυξη δημόσιου διαγωνισμού πρέπει να ερμηνεύεται ως επιβάλλουσα την τήρηση των κείμενων διατάξεων, της εργατικής νομοθεσίας περί της κατώτερης νόμιμης αμοιβής της εργασίας και της νομοθεσίας περί κοινωνικής ασφάλισης. Αντίθετη εκδοχή, δημιουργεί ζητήματα ως προς την εφαρμογή διατάξεων αναγκαστικού δικαίου και της προστασίας των εργαζομένων αλλά και συνθήκες αθέμιτου ανταγωνισμού και προσκρούει, για το λόγο αυτό και στις αρχές της ισότητας των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας της διαδικασίας ... αφού οδηγεί σε μειονεκτική θέση τους καλόπιστους διαγωνιζόμενους, οι οποίοι διαμορφώνουν την προσφορά τους σεβόμενοι τις απαιτήσεις του νόμου και της διακήρυξης, ως προς ό,τι αφορά τους όρους αμοιβής και ασφάλισης του απασχολούμενου προσωπικού. Ενόψει όλων όσων προαναφέρθηκαν και κυρίως της αρχής της τυπικότητας, που διέπει τους διαγωνισμούς στο πλαίσιο των διαδικασιών ανάθεσης μιας δημόσιας σύμβασης, η οικονομική προσφορά της επιχείρησης ... δεν πληροί τις απαιτήσεις της οικείας Διακήρυξης, όσον αφορά στο ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων.

Β. Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ «...» ΥΠΟΛΕΙΠΕΤΑΙ ΤΩΝ ΝΟΜΙΜΩΝ ΚΡΑΤΗΣΕΩΝ

Στη σελίδα 22 της προαναφερόμενης διακήρυξης, Άρθρο «2.4.4 Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών» αναφέρεται: « [...] Στην τιμή περιλαμβάνονται οι υπέρ τρίτων κρατήσεις, ως και κάθε άλλη επιβάρυνση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για την παράδοση του υλικού στον τόπο και με τον τρόπο που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης.»

Στη σελίδα 31, της προαναφερόμενης διακήρυξης, Άρθρο «5.1 Τρόπος πληρωμής», αναφέρεται: «5.1.2 Τον Ανάδοχο βαρύνουν οι υπέρ τρίτων κρατήσεις, ως και κάθε άλλη επιβάρυνση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία,

Αριθμός απόφασης : Σ1009 /2022

μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για την παράδοση του υλικού στον τόπο και με τον τρόπο που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης. Ιδίως βαρύνεται με τις ακόλουθες κρατήσεις: α) Κράτηση 0,07% η οποία υπολογίζεται επί της αξίας κάθε πληρωμής προ φόρων και κρατήσεων της αρχικής; καθώς και κάθε συμπληρωματικής σύμβασης Υπέρ της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων επιβάλλεται (άρθρο 4 του ν. 4013/2011 όπως ισχύει). β) Κράτηση ύψους 0,02% υπέρ του Δημοσίου, η οποία υπολογίζεται επί της αξίας, εκτός ΦΠΑ, της αρχικής, καθώς και κάθε συμπληρωματικής σύμβασης. Το ποσό αυτό παρακρατείται σε κάθε πληρωμή από την αναθέτουσα αρχή στο όνομα και για λογαριασμό της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Συμβάσεων και Προμηθειών σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 36 του ν. 4412/2016. γ) Κράτηση 0,06% η οποία υπολογίζεται επί της αξίας κάθε πληρωμής προ φόρων και κρατήσεων της αρχικής καθώς και κάθε συμπληρωματικής σύμβασης υπέρ της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (άρθρο 350 παρ. 3 του ν. 4412/2016). Οι υπέρ τρίτων κρατήσεις υπόκεινται στο εκάστοτε ισχύον αναλογικό τέλος χαρτοσήμου 3% και στην επ' αυτού εισφορά υπέρ ΟΓΑ 20%. Με κάθε πληρωμή θα γίνεται η προβλεπόμενη από την κείμενη νομοθεσία παρακράτηση φόρου εισοδήματος επί του καθαρού ποσού (κατά την ισχύουσα 4 % για προμήθειες επί του καθαρού ποσού).».

Στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ- ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ αναγράφεται: «*Η επίμαχη προκαταβολή φόρου 8% παρακρατείται υποχρεωτικά κατά την έκδοση της σχετικής εντολής πληρωμής της αξίας των παρεχόμενων υπηρεσιών και συνεπώς επιβαρύνει κατά το ισόποσο το συμβατικό αντάλλαγμα. Συναφώς έχει παγίως γίνει δεκτό ad hoc από την νομολογία ότι συντρέχει υποχρέωση -επί ποινή απόρριψης της προσφοράς συμπερίληψης στην προσφερόμενη τιμή της προσφοράς κάθε νόμιμης επιβάρυνσης, μεταξύ των οποίων, περιλαμβάνεται και το ποσοστό 8% προκαταβολής φόρου εισοδήματος του ν. 4172/2013 και μάλιστα αδιαστίκτως αν το συγκεκριμένο κονδύλιο αναγράφεται ή όχι στους Πίνακες έντυπα της οικονομικής προσφοράς ως παρατίθενται στην διακήρυξη. Ειδικότερα, ως έχει κριθεί, η υποχρέωση συμπερίληψης στην τιμή της προσφοράς της παρακράτησης της προκαταβολής του φόρου εισοδήματος 8% «αποσκοπεί στη διασφάλιση με αδιαμφισβήτητο και αδιάβλητο τρόπο της αντικειμενικότητας στην ανάθεση της προμήθειας και υπαγορεύεται προφανώς από την ανάγκη

Αριθμός απόφασης : Σ1009 /2022

εξάλειψης κάθε ενδεχόμενης ασάφειας κατά τη σύνταξη των οικονομικών προσφορών, τυχόν ύπαρξη της οποίας οδηγεί σύμφωνα με τη διακήρυξη σε απόρριψη της προσφοράς ως απαράδεκτης». ΑΕΠΠ Απόφαση 9/2020) (ΑΕΠΠ Απόφαση 63/2020.»

Σύμφωνα με τα παραπάνω, για τις κρατήσεις που αφορούν στην προαναφερόμενη διακήρυξη υπολογίζουμε 8,1554% επί του καθαρού ποσού της προσφερόμενης τιμής. Το ανωτέρω ποσοστό προκύπτει από τους παρακάτω υπολογισμούς: $0,07 + 0,06 + 0,02 = 0,15$ (i) $0,15 \times 3\% = 0,0045$ (iii) $0,0045 \times 20\% = 0,0009$ (iii) (i)+(ii)+(iii) = $0,15 + 0,0045 + 0,0009 = 0,1554\%$
 $8\% + 0,1554\% = 8,1554\%$

Η επιχείρηση ... υπολογίζει λανθασμένα το συνολικό ποσό κρατήσεων $105,77\text{€} + 5.867,38\text{€} = 5.973,15\text{€}$ (αρχείο «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ», σελ. 3) αντί του ορθού $73.448,03\text{€} \times 8,1554\% = 5.989,98\text{€}$, υπολειπόμενο κατά $16,83\text{€}$ του νόμιμου αποδεκτού σύμφωνα με τους προαναφερόμενους όρους της διακήρυξης.

Γ. Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ «...» ΕΙΝΑΙ ΠΛΗΜΕΛΛΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΕΝΗ

Η επιχείρηση ... κατά την συμπλήρωση του πίνακα οικονομικής προσφοράς (αρχείο «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ») σχετικά με τον υπολογισμό του μηνιαίου κόστους καθαριότητας προβαίνει σε πλημμελώς λανθασμένη αποτύπωση της οικονομικής της προσφοράς. Αναγράφει στη τρίτη στήλη το «ΜΗΝΙΑΙΟ ΚΟΣΤΟΣ ΜΕ Φ.Π.Α», αντί του ορθού «Φ.Π.Α.», και στην τέταρτη στήλη αναγράφει το κόστος με Φ.Π.Α. για το σύνολο του έργου αντί του ορθού μηνιαίου συνολικού κόστους με Φ.Π.Α. Από το έγγραφο «ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ» προκύπτει η απαίτηση της Αναθέτουσας Αρχής για την αποτύπωση του μηνιαίου κόστους, ως φαίνεται κάτωθι:

**ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΜΗΝΙΑΙΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΜΗΝΙΑΙΟ ΚΟΣΤΟΣ ΑΝΕΥ Φ.Π.Α. ΣΥΝΟΛΙΚΟ
ΚΟΣΤΟΣ ΜΕ ΦΠΑ**

Αντ' αυτού η επιχείρηση ... αποτυπώνει τη προσφορά της ως εξής: [...] Επειδή, περαιτέρω, κατά τα παγίως κριθέντα, μια προσφορά δεν δύναται να τροποποιηθεί μετά την κατάθεση της, είτε κατόπιν πρωτοβουλίας της αναθέτουσας αρχής είτε του προσφέροντος (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λ.π., C 599/10, EU:C:2012:191,

σκέψη 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 31), ή να αντικατασταθεί με νέα (βλ. αποφάσεις της αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λ.π., C 599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 40, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 36). [...]».

6. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 362 παρ. 3 του Ν. 4412/2016 και του άρθρου 7 του ΠΔ 39/2017, η ασκηθείσα Παρέμβαση κατατέθηκε εμπρόθεσμα (14.07.2021), ήτοι, έξι (06) ημέρες μετά την κοινοποίηση της Προδικαστικής Προσφυγής στις 08.07.2021 στους λοιπούς προσφέροντες, σκοπεί δε στην απόρριψη της εν λόγω Προσφυγής, καθόσον η παρεμβαίνουσα προδήλως ευνοείται από τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης Απόφασης, με την οποία έγινε δεκτή η οικονομική προσφορά της και αναδείχθηκε προσωρινός μειοδότης του υπόψη Διαγωνισμού. Ως εκ τούτου, ασκείται παραδεκτώς και πρέπει να εξετασθεί περαιτέρω, κατ' ουσίαν από την Αρχή.

7. Επειδή, στην ασκηθείσα Παρέμβασή της, η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει τα εξής: «...ΛΟΓΟΙ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ: Η προσφεύγουσα εταιρία, έχει κάνει λάθος ως προς τους υπολογισμούς που σας παραθέτει γιατί υπολογίζει πρώτον 26 ημερομίσθια, ενώ το ανώτερο είναι μέχρι 25 για άτομα που εργάζονται καθημερινά. Εμείς εδώ δεν έχουμε τέτοιους εργαζόμενους. Δεύτερον, υπολογίζει με ημερομίσθιο εργατοτεχνίτη - καθαριστή πλήρους απασχόλησης. Εμείς εδώ όπως θα δείτε και από τον πιο κάτω πίνακα δεν έχουμε κανέναν εργαζόμενο πλήρους απασχόλησης. Κάποιοι εργάζονται τρεις φορές την εβδομάδα και κάποιοι εργάζονται δύο φορές την εβδομάδα. Επομένως το 29,04€ δεν μπορεί να ισχύει γιατί εδώ έχουμε ωρομίσθιους των οποίων το ωρομίσθιο είναι 4,7.6€. Οι υπολογισμοί που έχω κάνει είναι πλήρεις. Έχουν υπολογιστεί στο ακέραιο όλες οι ώρες που ζητά η εν λόγω διακήρυξη καθώς και τα δώρα Πάσχα και Χριστουγέννων με τις προσαυξήσεις, αφού αλλάζει το έτος, το επίδομα αδειάς των εργαζομένων καθώς και η αντικατάσταση αυτών. Πιο κάτω σας παραθέτω τον πίνακα από την ίδια τη διακήρυξη .... Τώρα όσον αφορά για τις κρατήσεις υπέρ του Δημοσίου εγώ έχω υπολογίσει το ποσόν της προσφοράς μου μείον τις κρατήσεις υπέρ της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων και όλα τα υπόλοιπα και μετά

Αριθμός απόφασης : Σ1009 /2022

γίνεται η παρακράτηση του 8% επομένως και εκεί μάλλον έχει κάνει λάθος γιατί δεν τα κάνουμε όλα μαζί.[...]

8. Επειδή, στο με αρ. πρωτ. 233893/23.07.2021 έγγραφο Απόψεων της αναθέτουσας αρχής αναφέρονται σε σχέση με την υπό κρίση Προσφυγή τα εξής: «[...] ΑΠΟΨΕΙΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ

Ο προσφεύγων «...» ισχυρίζεται με την προσφυγή του ότι η προσφορά της επιχείρησης «...» υπολείπεται του νόμιμου εργατικού κόστους και των νόμιμων κρατήσεων καθώς και ότι είναι πλημμελώς συμπληρωμένη.

Εν συνεχεία υποβλήθηκαν και λήφθηκαν υπόψη

- Η από 14-7-2021 παρέμβαση της επιχείρησης «...» υπέρ του κύρους της προσβαλλομένης απόφασης
- Το από 19-7-2021 υπόμνημα της επιχείρησης «...» σχετικά με την παρέμβαση της επιχείρησης «...»

Η επιτροπή έχει την άποψη ότι η υπό εξέταση προσφυγή πρέπει να απορριφθεί για τον λόγο ότι δε διαπιστώθηκαν ελλείψεις στην προσφορά της επιχείρησης «...» οι οποίες να τίθενται στη διακήρυξη επί ποινή αποκλεισμού. Όσον αφορά την παρακράτηση του 8% σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 64 του Ν.4172/2013 (Α' 167) και την ΠΟΛ 1120/2014 ορίζεται ότι: «ο παρακρατούμενος φόρος εισοδήματος υπολογίζεται στο καθαρό ποσό της αξίας των αγαθών ή υπηρεσιών, ήτοι στην αξία που απομένει μετά την αφαίρεση του ΦΠΑ και των τυχόν κρατήσεων υπέρ του Δημοσίου, του ΜΤΠΥ και λοιπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, οι οποίες βαρύνουν το φυσικό ή το νομικό πρόσωπο που λαμβάνει την αμοιβή, εφόσον η επιβολή τους προβλέπεται με νόμο και είναι υποχρεωτική η καταβολή αυτών» (ΑΕΠΠ 608/2021). Τέλος, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι η οικονομική προσφορά της επιχείρησης «...» είναι πλημμελώς συμπληρωμένη. Ωστόσο, ο τρόπος συμπλήρωσης δεν τίθεται επί ποινή αποκλεισμού και τούτο σε συνδυασμό με το γεγονός ότι τα ζητούμενα στοιχεία (ΦΠΑ και μηνιαίο συνολικό κόστος με ΦΠΑ) προκύπτουν με έναν απλό μαθηματικό υπολογισμό».

9. Επειδή, στις 19.07.2021 η προσφεύγουσα υπέβαλε Υπόμνημα, στο οποίο επαναλαμβάνει τους ισχυρισμούς που προβάλλει με την παρούσα Προσφυγή της.

10. Επειδή, από την επισκόπηση του συνόλου των στοιχείων της εξεταζόμενης υπόθεσης, προκύπτουν τα εξής:

- Η προσφεύγουσα στηρίζει τις απόψεις της περί μη νόμιμου υπολογισμού του εργατικού κόστους, μεταξύ άλλων, στους κάτωθι συλλογισμούς: «... Για έναν εργατοτεχνίτη-καθαριστή με οκτάωρη ημερήσια απασχόληση (**5 ημέρες ανά εβδομάδα**) το ημερομίσθιο **ανέρχεται στα 29,04€** ... Ετησίως, οι ημέρες απασχόλησης είναι 261 (365ημέρες ~ 52 Σάββατα - 52 Κυριακές), στις οποίες αντιστοιχούν 261 ημέρες χ 8 ώρες/ημέρα = 2.088 ώρες εργασίας. Επομένως, οι μικτές αποδοχές της μίας εργατοώρας υπολογίζονται (8) 11.554,19€ / 2.088 ώρες εργασίας ετησίως = 5,54€ ανά εργατοώρα και αναλογούν στο παραπάνω ποσό εργοδοτικές εισφορές ύφους 23,02%...».

Ωστόσο, ως προκύπτει από το Παράρτημα Ι της επίμαχης Διακήρυξης και ως βασίμως υποστηρίζει η παρεμβαίνουσα, για την εκτέλεση της οικείας σύμβασης δεν απαιτείται οκτάωρη απασχόληση, αφού για παράδειγμα, για το Κτίριο Α & Β (διάφορες Υπηρεσίες) Παραλιακή, απαιτείται καθαρισμός 3 φορές/εβδομάδα (Δευτέρα - Τετάρτη - Παρασκευή), για το Κτίριο Γ (Δ/νση Δημ. Υγείας & Κοιν. Μέριμνας), απαιτείται καθαρισμός 2 φορές/εβδομάδα (Τρίτη-Πέμπτη), για το Κτίριο Δ' (Δ/νση Μεταφορών Επικοινωνιών & ΚΤΕΟ), απαιτείται καθαρισμός 2 φορές/εβδομάδα (Τρίτη-Πέμπτη), για το Κτίριο Ε' (ΚΕΣΥ), απαιτείται καθαρισμός 2 φορές/εβδομάδα (Τρίτη-Πέμπτη) κ.ο.κ. Δοθέντος δε ότι το σύνολο των προβαλλόμενων στην παρούσα Προσφυγή ισχυρισμών της επιχείρησης «...» ερείδονται σε εσφαλμένη προϋπόθεση, ήτοι στην υποχρέωση υπολογισμού του εργατικού κόστους, με βάση το ημερομίσθιο 29,04€, αν και η Διακήρυξη δεν ζητεί εργαζόμενους πλήρους απασχόλησης, οι σχετικοί ισχυρισμοί θα πρέπει να απορριφθούν. Συναφώς, ο 1^{ος} λόγος της κρινόμενης Προσφυγής θα πρέπει να απορριφθεί.

- Ως προς τον 2^ο λόγο Προσφυγής, θα πρέπει να σημειωθούν τα εξής:

Στο άρθρο 2.4.4. της Διακήρυξης ορίζεται ότι: «...*Στην τιμή περιλαμβάνονται οι υπέρ τρίτων κρατήσεις, ως και κάθε άλλη επιβάρυνση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για την παράδοση του υλικού στον τόπο και με τον τρόπο που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης.*». Επίσης, στον Πίνακα ανάλυσης οικονομικής προσφοράς του

Αριθμός απόφασης : Σ1009 /2022

Παραρτήματος ΙΙΙ αναφέρεται σχετικώς ότι: «*Νόμιμες υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεις (συμπεριλαμβανομένου κα της παρακράτησης φόρου εισοδήματος 8%*)*». Υπενθυμίζεται ότι, κατά τα παγίως νομολογιακά κριθέντα, στην υποχρέωση των διαγωνιζόμενων να συμπεριλάβουν στην προσφερόμενη τιμή τις κρατήσεις υπέρ τρίτων και κάθε άλλη επιβάρυνση, μεταξύ των οποίων, περιλαμβάνεται άνευ χρέιας έτερης διατύπωσης και η παρακράτηση φόρου εισοδήματος (ΔΕφΠατρ 52/2020) σε ποσοστό 8% του Ν. 4172/2013, ως εμπίπτουσα στην έννοια των λοιπών επιβαρύνσεων και των νόμιμων υπέρ του δημοσίου κρατήσεων (βλ. ΔΕφΘεσ 26/2019, 17/2020, 93/2020, ΔΕφΑθ 10/2020), πολλώ δε μάλλον, βάσει των όρων της ένδικης Διακήρυξης, όπου η φορολογική υποχρέωση της παρακράτησης φόρου 8% ΔΕΝ αναγράφεται σε ξεχωριστό πεδίο του Παραρτήματος ΙΙΙ, αλλά εντάσσεται ρητώς στην απαρίθμηση των νόμιμων υπέρ του Δημοσίου και των τρίτων κρατήσεων.

Επίσης, κατά το ρητό και σαφές γράμμα του νόμου και της Διακήρυξης απαιτείται να συμπεριληφθεί στην τιμή της Προσφοράς κάθε επιβάρυνση του εργολαβικού ανταλλάγματος υπέρ του Δημοσίου, η οποία απαιτείται για την παροχή της υπηρεσίας στον τόπο και με τον τρόπο που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης και μάλιστα αδιακρίτως εάν η εν λόγω επιβάρυνση είναι οριστική ή προσωρινή υπέρ του Δημοσίου, αρκεί πάντως να συντρέχει κατά την παροχή της υπηρεσίας. Ήτοι, η επίμαχη παρακράτηση φόρου 8% είναι παρούσα και βέβαιη κατά τον χρόνο εκτέλεσης της σύμβασης, αδιαφόρως αν μελλοντικά συμψηφιστεί ή επιστραφεί εν όλω ή εν μέρει στον ανάδοχο, ή και εάν ακόμη μελλοντικά όχι μόνο δεν επιστραφεί, αλλά ενδεχομένως προσαπαιτηθεί από τον ανάδοχο η καταβολή και επί πλέον ποσού φόρου εισοδήματος (βλ. υπ' αριθμ. 1467/2021 Απόφαση Α.Ε.Π.Π., σκ. 19).

Στην εξεταζόμενη περίπτωση, γίνεται δεκτό ότι η καθής η Προσφυγή, συμπεριέλαβε, ως όφειλε, την επίμαχη επιβάρυνση στην προσφερόμενη τιμή της και ειδικότερα, ότι πρώτα αφαίρεσε από το ποσό της Προσφοράς της «... τις κρατήσεις υπέρ της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων και όλα τα υπόλοιπα...» και εν συνεχεία, προέβη στον υπολογισμό της παρακράτησης 8%, η οποία αναφέρεται στο σχετικό πεδίο της οικονομικής προσφοράς της. Συνεπώς, η υπό εξέταση Προσφορά δεν δύναται να απορριφθεί, λόγω μη

πλήρους αναφοράς του τρόπου υπολογισμού της οικείας παρακράτησης (ο οποίος, σε κάθε περίπτωση, είναι δεκτικός διευκρινίσεων, δυνάμει του άρ. 102 του Ν. 4412/2016, χωρίς ουδόλως τούτο να τροποποιεί την αρχικώς υποβληθείσα Προσφορά), καθόσον μόνο ο υπολογισμός της παρακράτησης τέθηκε επί ποινή αποκλεισμού στην ένδικη Διακήρυξη, απορριπτομένων των περι του αντιθέτου ισχυρισμών του προσφεύγοντος. Συναφώς, ο 2ος λόγος Προσφυγής κρίνεται απορριπτέος.

- Ως προς τον τρίτο λόγο Προσφυγής, υπενθυμίζεται ότι στο άρθρο 2.4.4. της Διακήρυξης, ορίζεται ότι: *«Η Οικονομική Προσφορά συντάσσεται με βάση το αναγραφόμενο στην παρούσα κριτήριο ανάθεσης της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφορά βάσει μονό τιμής όπως το συνημμένο υπόδειγμα Οικονομικής Προσφοράς, Παράρτημα III, της παρούσας και υποβάλλεται και αυτό επιπροσθέτως στον υποφάκελο «Οικονομική προσφορά» επί ποινή αποκλεισμού. [...]».*

Από το σαφές γράμμα της ως άνω διάταξης, που δεν καταλείπει περιθώρια αμφιβολίας επί του περιεχόμενου της στον μέσο επιμελή οικονομικό φορέα, ως η έννοια αυτή έχει ερμηνευθεί από το ΔΕΕ, υποχρεωτικό (και δη επί ποινή αποκλεισμού) ήταν στην προκείμενη διαδικασία, όπως υποβληθεί μαζί με τον (υπο)φάκελο οικονομικής προσφοράς εκάστου υποψηφίου, το Υπόδειγμα του Παραρτήματος III της Διακήρυξης. Για τον ανωτέρω δε λόγο, θα πρέπει να γίνουν δεκτές οι αιτιάσεις της αναθέτουσας αρχής, σύμφωνα με τις οποίες, ήταν μεν υποχρεωτική η υποβολή του ως άνω Υποδείγματος, ωστόσο, το επιμέρους περιεχόμενο των πεδίων που περιλαμβάνονται στον Πίνακα οικονομικής ανάλυσης του Παραρτήματος III («ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ»), δεν έχει τεθεί, εν προκειμένω, επί ποινή αποκλεισμού.

Εν όψει των ανωτέρω, η λεκτικές αποκλίσεις των πεδίων του Πίνακα οικονομικής ανάλυσης της καθής η Προσφυγή δεν μπορούν να αποτελέσουν λόγο αποκλεισμού της από την εν λόγω διαδικασία, καθόσον πρόκειται για μη ουσιώδεις πλημμέλειες της Προσφοράς και δη, για λεκτικά σφάλματα, που μπορούν ευχερώς να εμφιλοχωρήσουν κατά την σύνταξη μιας Προσφοράς. Άλλωστε, κατά πάγια νομολογία, για τέτοιου είδους πλημμέλειες (λεκτικά, αριθμητικά σφάλματα κλπ) θα μπορούσαν, σε κάθε περίπτωση, να ζητηθούν διευκρινίσεις, σύμφωνα με το άρθρο 102 του Ν. 4412/201, ως ίσχυε κατά τον

χρόνο δημοσίευσης της ένδικης Διακήρυξης (25.02.2021), χωρίς τούτο να συνιστά ανεπίτρεπτη μεταβολή ήδη υποβληθείσας Προσφοράς και χωρίς να προσδίδεται αθέμιτο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στον συγκεκριμένο οικονομικό φορέα, σε βάρος των λοιπών συμμετεχόντων. Τέλος, τυχόν απόρριψη της επίμαχης Προσφοράς για τον εξεταζόμενο λόγο, όχι μόνο δεν θα ήταν μη νόμιμη - αφού, κατά τα ανωτέρω αναφερόμενα, ήταν επιτρεπτό όπως ζητηθούν σχετικές διευκρινίσεις, δυνάμει του άρ. 102 του Ν. 4412/2016 - αλλά θα ερχόταν και σε αντίθεση με την αρχή της αναλογικότητας που διέπει τις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων. Επομένως, ο 3^{ος} λόγος Προσφυγής (υποβολή εσφαλμένης οικονομικής ανάλυσης) θα πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

11. Επειδή, κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, η υπό κρίση Προδικαστική Προσφυγή θα πρέπει να απορριφθεί και αντίστοιχα, θα πρέπει να γίνει δεκτή η ασκηθείσα Παρέμβαση.

12. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, θα πρέπει να καταπέσει το Παράβολο που κατέθεσε η προσφεύγουσα (άρθρο 363 παρ. 5 του Ν. 4412/2016 και άρθρο 5 παρ. 5 του ΠΔ 39/2017).

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την Προδικαστική Προσφυγή.

Δέχεται την Παρέμβαση.

Διατάσσει την κατάπτωση του προσκομισθέντος Παραβόλου, ποσού εξακοσίων ευρώ 600,00€ (άρθρο 363 παρ. 5 του Ν. 4412/2016 και άρθρο 5 παρ. 5 του ΠΔ 39/2017).

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 07 Ιουλίου 2022 και εκδόθηκε αυθημερόν, στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

ΤΟ ΜΟΝΟΜΕΛΕΣ ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΧΡΥΣΑΝΘΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΠΟΥΛΟΥ

Γ. ΖΑΡΛΑΣ